

Українські візерунки

Обробки українських народних коломийок та мелодій, написаних для домри-кобзи у супроводі фортепіано та перекладених для ансамблю домрово-кобзового складу.

Характер п'єси грайливий, веселий в крайніх частинах і розспівний, ніжний в середині твору.

В п'єсі використана різноманітна штрихова палітра: стакато, спікато, марка то, легато, флажолети.

Велике характерне значення надається акцентам, які потребують ритмічної точності, динамічної міри.

Учасникам ансамблю слід звернути увагу на чіткість і ритмічність виконання шістнадцятих нот, а також на точне дотримання всіх нотних тривалостей.

В повільній середній частині п'єси необхідно відпрацювати штрих легато, не допускаючи в звучанні будь-яких поштовхів.

У творі використані штучні флажолети, видобуваються вони щипком, а саме: палець лівої руки щільно притискує струну на вказаній ноті ля. В цей час права рука, змінивши своє звичне положення шляхом висунання середнього пальця вперед для того, щоб одночасно зі щипком медіатора по струні, середній палець торкнувся цієї ж струни над верхнім металевим поріжком, ладок якого складає октавне звучання потрібного тону.

Щоб флажолет прозвучав якомога яскравіше, необхідно не тільки торкнутись струни середнім пальцем, але й заціпнути її знизу вгору, з обох сторін. Чим сильнішим буде щипок, тим яскравіше прозвучить флажолет.

У творі зустрічаються елементи уповільнення, зміна темпоритму. Успішність їх чіткого виконання залежить від слухового контролю виконавців і, в значній мірі, від вміння лідера (концертмейстера) керувати такими моментами під час виступу.

Музиканти повинні швидко реагувати на вказівки концертмейстера, при цьому важливо дивитись не тільки на диригуючі рухи голови лідера, а й на рухи правої руки. Це необхідно для того щоб рухи всіх музикантів були скоординовані, а ансамблеве звучання було цілісним і гармонійним.

Останні два такти виконуються після люфт паузи. В цій ситуації потрібно зосередитися і під керуванням концертмейстера разом зіграти вказаний синкопований ритм і, особливо, останній, заключний акорд.

УКРАЇНСЬКІ ВІЗЕРУНКИ

ОБРОБКА УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ МЕЛОДІЙ
ДЛЯ ДОМРИ З ФОРТЕПІАНО

Л. МАТВІЙЧУК

Повільно, широко

Домра

Ф-но

Повільно, широко

Швидко

Швидко

f

mf

The first system of music consists of three staves. The top staff is a treble clef staff with a melodic line. The middle and bottom staves are a grand staff (treble and bass clefs) with chords and a bass line. The key signature has one flat (B-flat), and the time signature is 4/4. The music ends with a double bar line and repeat dots.

The second system of music consists of three staves. The top staff is a treble clef staff with a melodic line. The middle and bottom staves are a grand staff with chords and a bass line. Dynamic markings *p* (piano) and *f* (forte) are present. The music ends with a double bar line and repeat dots.

The third system of music consists of three staves. The top staff is a treble clef staff with a melodic line. The middle and bottom staves are a grand staff with chords and a bass line. The key signature has one flat (B-flat), and the time signature is 4/4. The music ends with a double bar line and repeat dots.

The fourth system of music consists of three staves. The top staff is a treble clef staff with a melodic line. The middle and bottom staves are a grand staff with chords and a bass line. Dynamic markings *p* (piano) and *f* (forte) are present. The music ends with a double bar line and repeat dots.

First system of musical notation. The top staff is a treble clef with eighth notes. The grand staff below it consists of a treble and bass clef with chords and bass notes.

Second system of musical notation. The top staff has accents (>) and dynamic marking *f*. The grand staff has dynamic marking *mp* and eighth notes.

Third system of musical notation. The top staff has accents (>) and dynamic marking *f*. The grand staff has eighth notes.

Fourth system of musical notation. The top staff has eighth notes. The grand staff has eighth notes.

This musical score is arranged in six systems, each containing three staves. The top staff of each system is for the voice, the middle for the right hand of the piano, and the bottom for the left hand. The music is in a minor key, indicated by a single flat in the key signature. The first system shows a vocal line with eighth and quarter notes, and piano accompaniment with chords and eighth notes. The second system begins with a dynamic marking of *fp* (fortissimo piano) and includes accents (*v*) over the vocal notes. The third system features a dynamic marking of *f* (forte) and continues the vocal and piano parts. The fourth system includes a dynamic marking of *f* and accents over the vocal line. The fifth system continues the vocal and piano accompaniment. The sixth system concludes the piece with a final vocal note and piano accompaniment. The score is written in a clear, standard musical notation style.

First system of musical notation. It consists of a single treble clef staff and a grand staff (treble and bass clefs). The key signature has one flat (B-flat). The first staff contains a melodic line with several slurs and accents. The grand staff contains a piano accompaniment with chords and moving lines in both hands.

Second system of musical notation, continuing the first system. It features the same treble and grand staff arrangement. The piano accompaniment continues with similar rhythmic patterns.

Third system of musical notation. It includes the same treble and grand staff. The tempo markings "rall." and "molto rit." are placed below the first and second staves respectively, indicating a change in the performance style.

Fourth system of musical notation. It begins with the tempo marking "Помірно" (Moderato) above the first staff. The first staff has a treble clef and a 3/4 time signature, with a dynamic marking of "mp". The grand staff below has a bass clef and a 3/4 time signature, with a dynamic marking of "p". The system contains several measures of music with slurs and accents.

The first system of music consists of three staves. The top staff is a single treble clef staff with a melodic line of eighth and sixteenth notes. The middle staff is a grand staff (treble and bass clefs) with a melodic line of eighth notes and a bass line of chords. The bottom staff is a bass clef staff with a bass line of chords. The key signature has one flat (B-flat).

The second system of music consists of three staves. The top staff is a single treble clef staff with a melodic line of eighth and sixteenth notes. The middle staff is a grand staff (treble and bass clefs) with a melodic line of eighth notes and a bass line of chords. The bottom staff is a bass clef staff with a bass line of chords. The key signature has one flat (B-flat).

The third system of music consists of three staves. The top staff is a single treble clef staff with a melodic line of eighth notes and rests. The middle staff is a grand staff (treble and bass clefs) with a melodic line of eighth notes and a bass line of chords. The bottom staff is a bass clef staff with a bass line of chords. The key signature has one flat (B-flat).

The fourth system of music consists of three staves. The top staff is a single treble clef staff with a melodic line of eighth notes and rests. The middle staff is a grand staff (treble and bass clefs) with a melodic line of eighth notes and a bass line of chords. The bottom staff is a bass clef staff with a bass line of chords. The key signature has one flat (B-flat).

The first system of music consists of a vocal line on a single staff and a piano accompaniment on two staves. The vocal line begins with a piano (*p*) dynamic and contains four measures of music, each starting with a fermata. The piano accompaniment features a steady eighth-note bass line in the left hand and chords in the right hand. A slur covers the right-hand part of the first three measures.

The second system continues the piece. The vocal line starts with a forte (*f*) dynamic and contains four measures of music, with a slur over the first three measures. The piano accompaniment features a steady eighth-note bass line in the left hand and chords in the right hand, starting with a mezzo-forte (*mf*) dynamic. A slur covers the right-hand part of the first three measures.

The third system continues the piece. The vocal line features a melodic line with a slur over the first three measures. The piano accompaniment features a steady eighth-note bass line in the left hand and chords in the right hand, with a slur over the first three measures.

The fourth system concludes the piece. The vocal line starts with a mezzo-piano (*mp*) dynamic and contains four measures of music, with a slur over the first three measures. The piano accompaniment features a steady eighth-note bass line in the left hand and chords in the right hand, starting with a piano (*p*) dynamic. A slur covers the right-hand part of the first three measures. The system ends with a ritardando (*rit.*) marking and a fermata over the final notes.

Швидко

The first system of the musical score for 'Швидко' consists of three staves. The top staff is a single treble clef staff with a whole rest. The middle and bottom staves are a grand staff (treble and bass clefs). The time signature is 2/4. The music begins with a piano (*p*) dynamic and a 'molto cresc.' (much crescendo) instruction. The right hand of the grand staff plays a series of chords with a rhythmic pattern of eighth notes, while the left hand plays a simple bass line.

The second system continues the piece. The top staff of the grand staff features a melody starting with a forte (*f*) dynamic. The middle and bottom staves continue the accompaniment from the first system, with the right hand maintaining the chordal texture and the left hand providing harmonic support.

The third system shows further development of the piece. The top staff continues the melodic line with some chromatic movement. The accompaniment in the middle and bottom staves remains consistent, with the right hand playing chords and the left hand playing a steady bass line.

The fourth system concludes the piece. The top staff features a more active melodic line with some sixteenth-note passages. The accompaniment continues to support the melody, with the right hand playing chords and the left hand playing a bass line. The piece ends with a final chord in the right hand.

First system of musical notation, featuring a treble clef staff with a key signature of two sharps (F# and C#) and a bass clef staff. The music consists of chords and eighth-note patterns.

Second system of musical notation, continuing the piece with a treble clef staff and a bass clef staff. The key signature remains two sharps. The music includes chords and eighth-note patterns.

Third system of musical notation, featuring a treble clef staff with a key signature of one flat (Bb) and a bass clef staff. The music consists of eighth-note patterns and chords.

Fourth system of musical notation, continuing the piece with a treble clef staff and a bass clef staff. The key signature remains one flat. The music includes eighth-note patterns and chords.

First system of musical notation. It consists of three staves: a single treble clef staff at the top, and a grand staff (treble and bass clefs) below. The music is in a key with one flat (B-flat) and a 2/4 time signature. The melody in the top staff features eighth and sixteenth notes. The grand staff accompaniment includes chords and single notes, with some notes marked with a 'v' (accents).

Second system of musical notation, continuing the piece. It follows the same three-staff layout. The melody continues with similar rhythmic patterns. The accompaniment features more complex chordal textures, including some triplets in the bass line.

Third system of musical notation. The melody in the top staff includes a sharp sign (#) on a note, indicating a key change or modulation. The accompaniment continues with chords and moving lines in both hands.

Fourth system of musical notation, the final system on the page. The melody is marked with multiple accents ('v'). The accompaniment features a steady rhythmic pattern with chords. The system concludes with a double bar line and repeat dots.

First system of musical notation. The upper staff (treble clef) features a melodic line with slurs and accents. The lower staff (grand staff) provides harmonic accompaniment with chords and moving lines in both hands. A dynamic marking of *f* is present in the middle of the system.

Second system of musical notation. The upper staff continues the melodic line with slurs and accents. The lower staff continues the harmonic accompaniment. A dynamic marking of *f* is present in the middle of the system.

Third system of musical notation. The upper staff continues the melodic line. The lower staff continues the harmonic accompaniment. A dynamic marking of *ff* is present in the middle of the system.

Fourth system of musical notation. The upper staff continues the melodic line. The lower staff continues the harmonic accompaniment. A dynamic marking of *ff* is present in the middle of the system.

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МУЗИЧНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ
ім. П.І.Чайковського**

МАТВІЙЧУК Л.Д.

**МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ АНСАМБЛЕВОГО
ВИКОНАВСТВА**

Київ – 2008 р.

ББК 85.315.3я7

УДК 787 (075)

М-33

Методичні основи ансамблевого виконавства (Л.Д. Матвійчук, – навчально-методичний посібник. – Національна музична академія України ім. П.І. Чайковського, 2008, тираж 300 пр. стор. 96.

Гриф надано Міністерством культури і туризму України за № 410 (8-4) 18-08 від 11.04.2008.

В посібнику оптимально висвітлено основне коло питань, стосовно методичних основ домрово-кобзового ансамблевого виконавства.

До посібника увійшли твори українських композиторів в аранжуванні для ансамблю та оригінальні твори, написані Л. Матвійчук для ансамбля домристів-кобзистів.

В коментарях до кожної п'єси розкрито методику роботи над опануванням технічними та виконавськими навичками, які властиві ансамблевому музикуванню.

Рекомендованим п'єсам притаманні багата мелодика з яскравим тембровим колоритом, емоційно образна змістовність, розмаїття технічних прийомів і виразних виконавських засобів.

Для вищих музичних навчальних закладів – культури і мистецтв III – IV рівнів акредитації.

Рецензенти

Остапенко Д.І. – народний артист України, заслужений діяч мистецтв України.

Орлова Д.П. – заслужений діяч мистецтв України, професор Одеської державної музичної академії ім. А.В. Нежданової.

Андрійчук П.О. – заслужений працівник культури, професор Київського університету культури і мистецтв.

Редактор Н. Смольська

Комп'ютерна верстка А. Ковбас

Підготовлено до тиражування методичним кабінетом навчальних закладів мистецтв виконавського органу Київської міської державної адміністрації.

Відповідальна за випуск Баклан І.В.

Зміст

1. Вступ	3
2. Особливості та принципи перекладання музичних творів для ансамблю домрово-кобзового складу	4
3. Функції керівника ансамблю	7
4. Функції ансамблістів	8
5. Українська народна пісня „Налетіли журавлі”. Обробка А. Бойко. Редагування Н. Безенкової	10
6. Я. Орлов. Терновацька полька. Аранжування Л. Матвійчук	16
7. Українські візерунки. Обробка Л. Матвійчук	20
8. І. Шамо. Дніпровський вальс. Аранжування Л. Матвійчук	32
9. К. Мясков. Півні. Редакція Л. Матвійчук	44
10. Л. Матвійчук. Роздум	50
11. Українська народна пісня „По садочку ходжу”. Обробка Л. Матвійчук	54
12. В. Суховерхий. Українська народна пісня „В кінці греблі шумлять верби” та полька. Аранжування Л. Матвійчук	62
13. В. Філіпенко „До тебе”. Аранжування Л. Матвійчук	70
14. Л. Матвійчук. Варіації на тему української народно пісні „Ой, за гаєм, гаєм”	82
15. Л. Матвійчук. Варіації на тему російської народної пісні „Суботєя”.....	89